

Rapport

Kartlegging av Bystyrets kontors arbeid med å forebygge, avdekke, og håndtere økonomisk kriminalitet

Oslo, 30. mai 2016

Rapporten er utarbeidet for oppdragsgiver, og dekker kun de formål som med denne er avtalt. All annen bruk og distribusjon skjer for oppdragsgivers regning og risiko. BDO vil ikke kunne gjøres ansvarlig overfor en tredjepart.

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag	3
2. Innledning	4
2.1. Innledning og BDOs oppdrag	4
2.2. Organisering av arbeidet	5
2.3. Arbeidsmetodikk	5
2.4. Rapportering.....	5
2.5. Forbehold og presiseringer.....	5
3. Observasjoner og anbefalinger	6
3.1. Styrings og kontrollmiljø	6
3.2. Risikostyring	8
3.3. Internkontrolltiltak.....	9
3.4. Informasjon og kommunikasjon	10
3.5. Ledelsens oppfølging.....	11

1. Sammendrag

BDO AS har fått i oppdrag av kontrollutvalget i Bergen kommune å kartlegge nærmere i hvilken grad Byrådsleders avdeling (BLED) og Bystyrets kontor (BSK) har implementert og etterlever de krav og forventninger som stilles for å på en tilfredsstillende måte forebygge, avdekke og håndtere eventuelle mistanker om økonomisk kriminalitet.

BDOs arbeid har bestått av å gjennomgå dokumentasjon fra Bergen kommune generelt, og BLED og BSK spesielt, og ved å innhente ytterligere informasjon gjennom møter med ledende ansatte. Innsamlet informasjon er sammenholdt med de krav og forventninger som stilles til BLED og BSK for å, på en tilfredsstillende måte, forebygge, avdekke og håndtere eventuelle mistanker om økonomisk kriminalitet. Det er i dette arbeidet tatt utgangspunkt i dokumentet «internkontroll for Bergen kommune». Det er utarbeidet separate rapporter for BLED, BSK og Bergen brannvesen. Dette er BDOs rapport som gjelder BSK. Våre observasjoner og vurderinger er oppsummert i nedenstående illustrasjon.

Styrings- og kontrollmiljø	●
Risikostyring	●
Internkontrolltiltak	●
Informasjon og kommunikasjon	●
Ledelsens oppfølging	●

Styrings- og kontrollmiljø: Vi oppfatter at BSK har et godt fokus på risiko og etisk refleksjon, men at dette i større grad bør dokumenteres. Etter det BDO erfarer, er det ikke dokumentert hvem i BSK som har det operasjonelle ansvaret for å sikre at BSK i tilstrekkelig grad arbeider med forebygging og avdekking av økonomisk kriminalitet.

Risikostyring: BSK har ikke gjennomført risikoanalyser for å kartlegge og vurdere risiko knyttet til økonomisk kriminalitet. Det fremstår som uklart hvem som har ansvaret for at det gjennomføres og dokumenteres risikovurderinger av økonomisk kriminalitet knyttet til folkevalgte i kraft av utøvelsen av deres politiske rolle.

Internkontrolltiltak: Det er ingen dokumentert og fullstendig oversikt som viser sammenhengen mellom risikobildet for økonomisk kriminalitet og etablerte kontroller. Det er like fullt slik BDO vurderer det, et fokus på internkontroll, herunder forebygging og avdekking av økonomisk kriminalitet bl.a. gjennom arbeidsdeling og diverse rutiner. Vurdering av den generelle internkontrollen til BSK og kommunen er ikke en del av dette oppdraget.

Informasjon og kommunikasjon: Bergen kommune har et introduksjonsprogram for nyansatte, herunder for nyansatte i BSK, hvor etisk standard for Bergen kommune er en del av opplæringen. BSK har gjennomført folkevalgtopplæring for nye folkevalgte høsten 2015 hvor etikk var et av temaene som ble tatt opp. Etter det BDO erfarer foreligger det ikke noen risikobasert og

dokumentert plan for opplæring av ansatte eller folkevalgte som skal bidra til å redusere risiko for økonomisk kriminalitet.

Ledelsens oppfølging: Det sittende bystyret opplyses å ha satt et godt fokus på forebygging og avdekking av økonomisk kriminalitet, noe som igjen har ført til at det er lettere for BSK å få sette fokus på tiltak knyttet til å redusere risiko for økonomisk kriminalitet. BDO har fått opplyst at temaet regelmessig diskuteres på møter med samordningsgruppen i BSK.

2. Innledning

2.1. Innledning og BDOs oppdrag

BDO ble av kontrollutvalget i Bergen kommune 20. november 2015 (sak 67-15) bedt om å kartlegge nærmere i hvilken grad Byrådsleders avdeling (BLED) og Bystyrets kontor (BSK) har implementert og etterlever de krav og forventninger som stilles for å på en tilfredsstillende måte forebygge, avdekke og håndtere eventuelle mistanker om økonomisk kriminalitet.

Denne rapporten presenterer BDOs observasjoner knyttet til BSK.

I Bergen kommune er Byrådet den øverste ledelse for den samlede kommunale administrasjon. Ansvaret for å etablere, gjennomføre og følge opp nødvendige internkontrolltiltak følger delegasjonslinjen, og er i hovedsak delegert til Byrådsavdeling for finans, eiendom og eierskap (BFEE). Ansvaret for at gjeldende lov- og regelverk og politiske vedtak etterleves og følges opp, samt at kommunens systemer og rutiner tas i bruk og etterleves, tilligger den enkelte byrådsavdeling. Dette gjelder tilsvarende for BSK.

BSK vil måtte forholde seg til vedtak fra Bystyret, samt instruksjer fra BFEE, i tillegg til generell etterlevelse av gjeldende lover og regler knyttet til økonomisk kriminalitet.

BDO har tatt utgangspunkt i dokumentet «Internkontroll i Bergen kommune» som ble vedtatt av byrådet i Bergen kommune 6. november 2014. Rammeverket, som bygger på det samme rammeverket som ble lagt til grunn i BDOs rapport fra 2014¹, angir fem områder som skal sikre et helhetlig og kontinuerlig arbeid med internkontroll i Bergen kommune:

- Styrings og kontrollmiljø
- Risikostyring
- Internkontrolltiltak
- Informasjon og kommunikasjon
- Ledelsens oppfølging

¹ Evaluering av Bergen kommunes overordnede arbeid med å forebygge, avdekke og håndtere økonomisk kriminalitet

2.2. Organisering av arbeidet

Kristian Thaysen har vært ansvarlig partner for BDOs oppdrag, som i all hovedsak har vært gjennomført av Kristian Thaysen og Arnt Olav Aardal. BDOs oppdragsgiver har vært Kontrollutvalget i Bergen kommune. I forbindelse med oppstart av arbeidet ble det gjennomført møter med kommunaldirektøren ved BLED og BSK, samt Kontrollutvalgets sekretariat.

2.3. Arbeidsmetodikk

BDOs evalueringsarbeid har blitt gjennomført ved å innhente relevant dokumentasjon som belyser hvordan BLED og BSK i perioden fra 2014 til 2016 har arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere økonomisk kriminalitet, eksempelvis gjennom etisk regelverk og varslingsprosedyrer.

Videre er det innhentet informasjon gjennom møter/intervjuer med relevante ledende ansatte i kommunen. Det er gjennomført fem samtaler med fire personer ved BSK.

Innsamlet informasjon er sammenholdt med de krav og forventninger som stilles til BSK for å, på en tilfredsstillende måte, forebygge, avdekke og håndtere eventuelle mistanker om økonomisk kriminalitet.

Det er gjennomført en begrenset spørreundersøkelse blant ansatte ved BSK. Spørreundersøkelsen inneholdt 10 påstander om ansattes kjennskap til blant annet etisk standard og kommunens varslingskanal der ansatte ble bedt om å respondere på påstandene, etter en skala fra 1 (veldig uenig) til 6 (helt enig).

I tillegg er referat fra byråds- og bystyremøter i perioden fra 2014 til 1. mai 2016 gjennomgått for å identifisere vedtak som BSK plikter å følge opp.

BSK har fått utkast til rapport til gjennomlesning for deres kommentarer før endelig rapport ble utarbeidet.

2.4. Rapportering

Våre observasjoner er oppsummert i denne rapporten som er strukturert i tråd med Bergen kommunes rammeverk for internkontroll; 1) Styrings og kontrollmiljø, 2) Risikostyring, 3) Internkontrolltiltak, 4) Informasjon og kommunikasjon og 5) Ledelsens oppfølging.

2.5. Forbehold og presiseringer

BDO har i anledning dette arbeidet ikke gjennomført noen generell og fullstendig gjennomgang/revisjon av BSKs organisering, prosedyrer, rutiner, eller kommunens generelle internkontroll. Arbeidet har utelukkende hatt fokus på hvordan BSK har implementert og etterlever de krav og forventninger som stilles for å på en tilfredsstillende måte forebygge, avdekke og håndtere eventuelle mistanker om økonomisk kriminalitet. Vurdering av robustheten i kommunens etablerte økonomiske rammeverk og generelle internkontroll er ikke en del av dette oppdraget og det er således i anledning dette oppdraget ikke gjennomført detaljerte evalueringer og/eller etterlevelseskontroller av kommunes generelle regnskaps- og kontrollrutiner.

3. Observasjoner og anbefalinger

3.1. Styrings og kontrollmiljø

3.1.1. Sentrale krav/pålegg

Det fremgår av «Internkontroll i Bergen Kommune» at styrings- og kontrollmiljøet er grunnmuren i internkontrollsystemet, og består av ledelsens og medarbeidernes holdninger, etiske verdier og kompetanse. Byrådsavdelingene og BSK pålegges i den forbindelse å legge vekt på:

- Etablering av en hensiktsmessig organisasjonsstruktur med forsvarlig rolledeling
- Tydelige fullmakter og rapporteringslinjer ved tildeling av myndighet og ansvar
- Ledelsens og ansattes kompetanse og holdninger til kvalitet, avvik, risiko, styring og kontroll
- Integritet, etiske verdier og etisk refleksjon.

BDO har i forbindelse med dette oppdraget sett nærmere på BSKs styrings- og kontrollmiljø og økonomisk kriminalitet. Vi har videre sett på i hvordan, og i hvilken grad varslingskanalen og den etiske standarden er implementert og kjent blant avdelingens ansatte.

Seksjon for internkontroll har våren 2016 utarbeidet Bergen kommunes rammeverk for virksomhetsstyring. I henhold til rammeverket må BSKs samlede styring, herunder den etablerte internkontrollen, dokumenteres og være etterprøvable. Ettersom dette rammeverket ble «innført» mot avslutning av BDOs arbeid, har ikke BDO kartlagt BSKs arbeid med dette.

3.1.2. Observasjoner

Organisering og rapporteringslinjer

Bystyrets kontor er en del av bystyrets organer og er administrasjon for de politiske utvalgene ved bystyret, med unntak av Kontrollutvalget som har sitt eget sekretariat. Bystyrets kontor har et selvstendig ansvar for det folkevalgte systemet i kommunen. Ansvaret spenner fra den daglige driften av bystyret og bystyrekomiteene til folkevalgtopplæring og tilrettelegging slik at det politiske systemet kan fungere etter vedtatte mål og regler.

I den daglige driften av Bystyret og dets organer ligger et ansvar for opplæring av folkevalgte samt å informere byens befolkning om det politiske system og aktiviteten på Bystyresiden. Kontoret har også ansvar for å tilrettelegge for ordførerens aktiviteter og representasjon, og gjennomføring av valg i Bergen kommune.

Ansvaret for internkontrollen i BSK ligger hos Bystyredirektøren. BSK opererer ikke med formelle underavdelinger, men har ut i fra størrelse (20 ansatte) gruppert virksomheten etter beslektede oppgaveområder. Alle ansatte har oppgaver som går på tvers av de grupperte områdene, hvorav tre ansatte har felles ansvar for økonomi, informasjon og drift, og en ansatt har ansvar for personal og lønn. Enhet for økonomisk internkontroll fungerer som en faglig støtte for BSK.

BSK har etablert en samordningsgruppe med Bystyredirektøren og de samordningsansvarlige. BDO har fått opplyst at samordningsgruppen møtes en gang i uken, og at temaer knyttet til etikk og internkontroll drøftes regelmessig.

Etter det BDO erfarer, er det ikke dokumentert hvem i BSK som har det operasjonelle ansvaret for å sikre at BSK i tilstrekkelig grad arbeider med forebygging og avdekking av økonomisk kriminalitet.

BSK har opplyst at det ikke foreligger noe system for å rapportere om eller følge opp eventuelle tilfeller der folkevalgte, herunder de som mottar godtgjørelse, handler i strid med fastlagte retningslinjer eller rutiner.

Holdninger og verdier

Det er BDOs oppfatning at BSK har en god bevissthet rundt etikk og risiko for økonomisk kriminalitet. Det er opplyst at Bystyret har et stort fokus på dette, og at dette bidrar til at BSK arbeider med problemstillingen.

Resultatene fra Bergen kommunes medarbeiderundersøkelser i perioden 2012 - 2015 viser at ansatte i BSK i forholdsvis stor grad oppfatter at de bidrar til etisk refleksjon på arbeidsplassen. Resultatene for 2014 - 2015 er høyere enn gjennomsnittet for Bergen kommune.

Resultatene fra spørreundersøkelsen BDO har gjennomført tilsier at ansatte ved BSK oppfatter at ledelsen har et meget bevisst forhold til etikk og økonomisk kriminalitet.

Varsling

Kommunens varslingsordning ble evaluert og revidert i 2015. Både saksbehandlingsrutinene og informasjonstiltak i organisasjonen om ordningen er styrket. Det er utarbeidet veileder både for den som skal varsle og for den som mottar varsel. Informasjon om kommunens varslingsordning er tilgjengelig under ansatthjelpen på kommunens nye intranett, Allmenningen. Etter det BDO erfarer har ikke Bystyrets kontor iverksatt egne tiltak for å gjøre varslingskanalen ytterligere kjent.

Det følger av de reviderte saksbehandlingsrutiner for Bergen kommunes varslingsgruppe at den enkelte kommunaldirektør må avgjøre hvordan eventuelle varslings saker skal følges videre opp i linjen og hvilke tiltak som er nødvendige for å rette opp i det eventuelle kritikkverdige. Etter det BDO erfarer har ikke BSK egne dokumenterte retningslinjer knyttet til oppfølging av varsler i linjen.

Resultatene fra spørreundersøkelsen BDO har gjennomført tilsier at kjennskapen til kommunens varslingsordning er god. Det er ikke alle ansatte som er kjent med kommunens varslingskanal.

Etisk standard

Bystyret behandlet saken «Evaluering og revidering av etisk standard i Bergen kommune» 26. januar 2015 (Sak 31/15), og vedtok samtidig ny etisk standard for Bergen kommune. Den etiske standarden er tilgjengelig på kommunens intranett. Det er utarbeidet en etikkplakat som er distribuert i organisasjonen. Etter det BDO erfarer har ikke Bystyrets kontor gjennomført egne tiltak for å gjøre den etiske standarden kjent blant ansatte. Det er ikke etablert rutiner for å sikre at alle ansatte har mottatt og lest den etiske standarden.

Resultatene fra Bergen kommunes medarbeiderundersøkelser i perioden 2012 - 2015 viser at kjennskapen til den etiske standarden blant ansatte i BSK er høyere enn gjennomsnittet for Bergen kommune.

Bystyrets kontor legger til rette for arbeidet med etikk for folkevalgte organer på bystyresiden. Som ledd i dette arbeidet har BSK utarbeidet egne etiske retningslinjer for folkevalgte som ble vedtatt av bystyret 20. januar 2016.

Resultatene fra spørreundersøkelsen gjennomført av BDO tilsier at respondentene er meget godt kjent med kommunens etiske standard.

3.1.3. Anbefaling

Det anbefales at det gjennomføres opplæring i kommunens varslingsordning for å sikre at alle ansatte er kjent med varslingsordningen, herunder retten til å varsle uten frykt for represalier.

3.2. Risikostyring

3.2.1. Sentrale krav/pålegg

Det fremgår av «Internkontroll i Bergen Kommune» at det må gjennomføres risikoanalyser både sentralt i byrådsavdelingene og i de underliggende enhetene. Resultatene fra risikoanalysen må dokumenteres. Dette gjelder tilsvarende for BSK. Risikoanalyser sentralt i Byrådsavdelingene og BSK vil danne grunnlag for prioritering av hvilke områder/enheter som skal følges opp fra byrådsavdelingsnivå. Krav om å gjennomføre risikoanalyser fremgår også av Bergen kommunes «antikorrupsjonsprogram» som ble vedtatt av Bystyret 22. januar 2014, sak 14-15, jf. punkt fem.

3.2.2. Observasjoner

Etter det BDO erfarer har ikke BSK gjennomført risikoanalyser knyttet til økonomisk kriminalitet. BDO har fått fremlagt en risikoanalyse for gjennomføring av kommunestyre- og fylkestingsvalget 2015. Risiko for økonomisk kriminalitet er ikke omhandlet i denne risikoanalysen.

Det fremstår som uklart hvem som har ansvaret for at det gjennomføres og dokumenteres risikovurderinger av økonomisk kriminalitet knyttet til folkevalgte i kraft av utøvelsen av deres politiske rolle.

Anbefalinger

Det anbefales at Bystyrets kontor gjennomfører risikoanalyse som pålagt iht. kommunens antikorrupsjonsprogram og internkontroll i Bergen kommune. Risikovurderinger bør gjennomføres både for Bystyrets kontor og for bystyrets organer.

3.3. Internkontrolltiltak

3.3.1. Sentrale krav/pålegg

Byrådsavdelingene og deres underliggende enheter har myndighet til og ansvar for å sette i verk nødvendige, målrettede interkontrolltiltak på eget myndighets- og ansvarsområde. Tilsvarende gjelder for BSK. Det følger av «Internkontroll for Bergen kommune» at det, basert på risikovurderingene, skal settes i verk målrettede risikoreduserende tiltak der sannsynlighet for og konsekvens av svikt, feil eller mangler tilsier det.

En gjennomgang av regnskapskontrollene i kommunen er ikke en del av dette oppdraget. BDO har kartlagt i hvilken grad BSK har en risikobasert tilnærming til kontrollaktiviteter. I tillegg har vi sett nærmere på for implementering av gaveregister, godkjenning av reiseregninger, bierverv og bakgrunnssjekk.

3.3.2. Observasjoner

Risikobasert tilnærming

Internkontrollen består bl.a. av fullmakter, arbeidsdeling, økonomireglement og ulike rutiner. En vurdering av BSKs generelle internkontroll er ikke en del av dette oppdraget.

Sammenhengen mellom identifisert risiko for økonomisk kriminalitet ved BSK og tilhørende kontroller fremstår ikke som tydelig for BDO. Det vises i den sammenheng til at det ikke er gjennomført risikoanalyser.

Gaveregister

25. mars 2015 vedtok Bystyret retningslinjer for gaver som gis bort eller tas imot. Det ble samtidig fattet vedtak om etablering av gaveregister for alle folkevalgte. Bystyret ba også byrådet vurdere om retningslinjene bør gjelde for ansatte i Bergen kommune også. Gaveregisteret ble etablert 1. november 2015. For Bystyret er gaveregisteret tilgjengelig på internett og det er hver enkelt folkevalgt sin oppgave å registrere gaver der. Pr. 9. mai 2016 er det fem folkevalgte som har registrert at de har mottatt gaver. Det er Bystyrets kontor som håndterer gaveregisteret. BSK har etter hva BDO fått opplyst, ikke noe ansvar for å følge opp at alle gaver blir registrert.

Etter det BDO erfarer har ikke byrådet foretatt noen vurdering av om retningslinjene for mottak av gaver også bør gjelde for ansatte i Bergen kommune.

Reiseregninger

Godkjenning av reiseregninger. Bystyredirektøren godkjenner alle reiseregninger for de både ansatte ved Bystyrets kontor og for bystyret. Reiseregningene til Bystyredirektøren godkjennes av økonomirådgiver og deretter endelig av lønnskontoet.

Bierverv

Bierverv tillates i Bergen kommune så lenge biervervet ikke kommer i strid med Bergen kommunes etiske retningslinjer og/eller habilitetsreglene i forvaltningsloven. Det kreves at den enkelte informerer sin leder søker om tillatelse til å inneha bierverv av administrasjonssjefen. Det er opp til

den enkelte arbeidstaker å si ifra om rolle/konflikt. Dette vil lagres i personalmappen. Etter det BDO erfarer føres det ingen oversikt over bierverv/rolle.

Bakgrunnssjekker

Etter det BDO erfarer foretas det ikke bakgrunnssjekker på samarbeidspartnere. BDO har fått opplyst at det foretas bakgrunnssjekker på ansatte i form av referansesjekk. Ytterligere bakgrunnssjekker ved rekruttering og/eller «forfremmelser» gjennomføres ikke. Det er BDOs forståelse at det ikke gjennomføres bakgrunnssjekk på innleid personell, eksempelvis i forbindelse med arrangement og gjennomføring av valg.

Anbefaling

BDO anbefaler at den risikobaserte tilnærmingen dokumenteres tydeligere. Som redegjort for ovenfor i punkt 3.2.3 bør BSK gjennomføre en risikoanalyse og ut ifra risiko vurdere omfanget av de kontrolltiltak som gjennomføres.

Det anbefales å innføre en hensiktsmessig metode der reiseregninger tilhørende Bystyredirektøren fremlegges Forretningsutvalget eller annet egnet fora for godkjenning.

Det anbefales videre at kommunens retningslinjer for mottak/tilbud av gaver også skal gjelde for ansatte i Bergen kommune, herunder slik at også gaver til/fra ansatte registreres i et gaveregister.

3.4. Informasjon og kommunikasjon

3.4.1. Sentrale krav/pålegg

Rammeverket for internkontroll i Bergen kommune vektlegger viktigheten av effektiv og oppdatert informasjon og kommunikasjon, for å oppnå god internkontroll. Byrådsavdelingene og deres underliggende enheter, bystyrets administrative organer og kommunale foretak pålegges å legge vekt på følgende elementer:

- Tydelig skriftlig og muntlig kommunikasjon og forventningsavklaringer knyttet til delegasjon av myndighet og medfølgende ansvar
- Systematisk kommunikasjon og gode informasjons- og kommunikasjonsrutiner i styringslinjen om risikovurderinger, risikoreducerende tiltak, måloppnåelse samt ulike typer avvik
- At kommunikasjonen er kjennetegnet av åpenhet og at problemer kan tas opp uten frykt for represalier.

3.4.2. Observasjoner

Informasjon/opplæring

Ved overgang til ny valgperiode var etikk en del av folkevalgtopplæringen for det nye Bystyret og det ble blant annet holdt innlegg fra Transparency International og administrasjonen ved Bystyrets kontor.

Alle nyansatte ved Bystyrets kontor deltar på introduksjonskurs for nyansatte i Bergen kommune der etikk er en del av programmet.

Etter det BDO erfarer foreligger det ikke noen risikobasert og dokumentert plan for opplæring som skal bidra til å redusere risiko for økonomisk kriminalitet ved BSK.

Kommunikasjon

Det er ikke funnet dokumentasjon som tilsier at BSK i særlig grad har kommunisert internt eller eksternt om deres arbeid med å forebygge, avdekke og håndtere økonomisk kriminalitet. Etter det BDO kjenner til har ikke BSK skriftlige rutiner for sentral rapportering, systematisering og håndtering av hendelser og/eller ved mistanke om hendelser knyttet til økonomisk kriminalitet.

3.4.3. Anbefaling

Vi anbefaler at BSK utarbeider et opplæringsprogram knyttet til økonomisk kriminalitet. Dette innebærer en differensiering av opplæring der enkelte typer stillinger/områder, herunder folkevalgte gis tilpasset opplæring, dilemmatrening mv. Videre anbefaler vi at det utarbeides en skriftlig plan for hvordan BSK skal kommunisere, både internt og eksternt, sitt fokus på forebygging, avdekking og håndtering av økonomisk kriminalitet.

3.5. Ledelsens oppfølging

3.5.1. Sentrale krav/pålegg

Bergen kommunes rammeverk for internkontroll fremhever viktigheten av ledelsens oppfølging for å sikre gjennomføring av handlinger og endringer som er nødvendige for å oppnå god internkontroll. Ledelsen pålegges å etablere, tilpasse og videreutvikle systemer og praksis som sikrer at internkontrollsystemet fungerer på en effektiv måte over tid. Internkontrollarbeidet skal sees i sammenheng med kvalitet og inngå som et ledd i arbeidet med kontinuerlig forbedring av systemer og praksis.

Avvik som avdekkes gjennom internkontrollen skal følges opp med korrigerende tiltak og bidra til organisatorisk læring og forbedring. Ledelsen må sørge for at medarbeidere i egen enhet er innforstått med formålet med internkontrollen, og hvilke krav som stilles om betryggende kontroll på det aktuelle tjenesteområde, både i henhold til gjeldende lovverk og kommunens egne vedtak og rutiner og systemer. En sentral oppgave for ledelsen er å bidra til å håndtere dilemmaer, hvor det ikke er opplagt hva som vil være den rette løsningen.

I forbindelse med dette oppdraget har BDO således kartlagt nærmere hvordan ledelsen i BSK overvåker eksisterende overordnede rutiner for håndtering av risiko for økonomisk kriminalitet og hvordan den arbeider med kontinuerlig forbedring av overordnede rutiner. Videre handler dette om hvordan Byrådet overvåker ledelsens arbeid rundt dette. En bør trekke lærdom ved hendelser og det bør med jevne mellomrom, eksempelvis hvert annet eller tredje år, gjennomføres eksterne evalueringer av hvordan en overordnet håndterer risikobildet.

3.5.2. Observasjoner

Resultatene fra vår kartlegging tilsier at ledelsen ved BSK ikke i tilstrekkelig grad tidligere har evaluert hvordan BSK overordnet arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere økonomisk kriminalitet.

Det sittende bystyret opplyses å ha satt et godt fokus på dette, noe som igjen har ført til en økt bevissthet rundt dette temaet fra BSKs side. BDO har fått opplyst at hendelser knyttet til dette teamet tas opp jevnlig på møter i samordningsgruppen i BSK for å diskusjon og læring. Etter det BDO erfarer er det ikke utarbeidet skriftlige rutiner som sikrer slik organisatorisk læring i avdelingen.

3.5.3. Anbefalinger

Når tilstrekkelige overordnede prinsipper og rutiner for å forebygge, avdekke og håndtere økonomisk kriminalitet er etablert, bør BSKs ledelse sørge for at det utarbeides planer som sikrer regelmessig overvåking og forbedring av ledelsens arbeid med å håndtere risikobildet. Bystyret bør på hensiktsmessig måte regelmessig sikre at den administrative ledelsen har implementert tilstrekkelige systemer hvor etterlevelsen overvåkes.